

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO:- C-3061
FACULTY OF COMMERCE & MANAGEMENT
B.Com T.Y. (Sem-VI)
Examination November/December-2022
Business Regulatory Framework-II- IV

[Time: 3:00 Hours]

[Max.Marks:80]

“Please check whether you have got the right question paper.”

N.B.

- 1) Question No. 1 is compulsory.
- 2) Attempt any four questions from Q. No. 2 to Q. No. 7.

Q.1 A) Multiple Choice Questions.

05

प्र.१ अ) खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा

- 1) Which of the following is not applicable to negotiable instruments?
  - a) It must be in writing
  - b) It must be transferable
  - c) It must be registered
  - d) It must be signed
- १) खालीलपैकी कोणते निगोशिएबल इन्स्ट्रुमेंट्सना लागू होत नाही?
  - अ) ते लिखित स्वरूपात असणे आवश्यक आहे.
  - ब) ते हस्तांतरणीय असणे आवश्यक आहे.
  - क) ते नोंदणीकृत असणे आवश्यक आहे.
  - ड) त्यावर स्वाक्षरी असणे आवश्यक आहे.
- 2) All contracts is a / an _____.
  - a) Offer   b) Agreement   c) Acceptance   d) Transaction
- २) सर्व करार हे _____.
  - अ) ऑफर   ब) करार   क) स्वीकृती   ड) व्यवहार
- 3) Section 203 of the Companies Act 2013 deals with _____.
  - a) Managing director   b) Company secretary
  - c) Chief Financial Officer   d) All of the above
- ३) कंपनी कायदा 2013 चे कलम 203 कशाशी संबंधित आहे?
  - अ) व्यवस्थापकीय संचालक   ब) कंपनी सचिव
  - क) मुख्य वित्तीय अधिकारी   ड) वरील पैकी सर्व
- 4) The primary objectives of SEBI include :
  - a) To protect interests of investors in securities   b) To regulate securities market
  - c) To promote the development of the securities market   d) All of the above
- ४) सेबीच्या प्राथमिक उद्दिष्टांमध्ये हे समाविष्ट आहे –
  - अ) सिक्युरिटीजमधील गुंतवणूकदारांच्या हिताचे रक्षण करणे   ब) रोखे बाजाराचे नियमन करण्यासाठी
  - क) रोखे बाजाराच्या विकासाला चालना देण्यासाठी   ड) वरील सर्व

- 5) Which of the following is not type of patent?
 a) Utility patents   b) Copyright   c) Design patents   d) Plant patents
- ५) खालीलपैकी कोणता प्रकार पेटंट नाही?
 अ) उपयुक्तता पेटंट   ब) कॉपीराइट   क) डिझाइन पेटंट   ड) वनस्पती पेटंट

Q.1 B) Answer in one sentence.

- 1) What is meant by negotiation instruments?
- 2) What is Stock Exchange?
- 3) In which year the securities exchange board of India was established?
- 4) What is an intellectual property right?
- 5) What is the trademark?

05

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

- 1) वाटाघाटी साधनांचा अर्थ काय आहे?
- 2) स्टॉक एक्सचेंज म्हणजे काय?
- 3) भारतातील सिक्युरिटीज एक्सचेंज बोर्डाची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली?
- 4) बौद्धिक संपदा हक्क म्हणजे काय?
- 5) ट्रेडमार्क म्हणजे काय?

Q.1 C) Fill in the blanks.

- 1) Acceptance is _____ in case of bill of exchange.
- 2) _____ is an order to pay the third party.
- 3) The person who assigns the right is called _____.
- 4) Companies Act 2013 consists of _____ sections.
- 5) National Environmental Policy Act is an _____ environmental law.

05

क) रिक्तस्थानां जागा भरा.

- 1) बिल ऑफ एक्सचेंजच्या बाबतीत स्वीकृती _____ आहे.
- 2) _____ म्हणजे तृतीय पक्षाला पैसे देण्याची ऑर्डर.
- 3) अधिकार नेमून देणाऱ्या व्यक्तीला _____ म्हणतात.
- 4) कंपनी कायदा 2013 मध्ये _____ कलमे आहेत.
- 5) राष्ट्रीय पर्यावरण धोरण कायदा हा _____ चा पर्यावरण कायदा आहे.

Q.1 D) True / False

- 1) A promissory note, bill of exchange or cheque payable either to order or to bearer is called Negotiable Instrument.
- 2) A Company may adopt all or any of the regulations contained in the model articles applicable to such a company.
- 3) The Information Technology Act 2000 provides A security procedures and practices.
- 4) Where the company to be formed is to be one person company that is to say, a public company.
- 5) The Securities and Exchange Board of India Act was passed on 30th January 1982.

05

ड) चूक की बरोबर ते लिहा.

- 1) प्रॉमिसरी नोट, बिल ऑफ एक्सचेंज किंवा ऑर्डर देण्यासाठी किंवा वाहकाला देय असलेल्या चेकला निगोशिएबल इन्स्ट्रुमेंट म्हणतात.
- 2) कंपनी अशा कंपनीला लागू असलेल्या मॉडेल आर्टिकल मध्ये समाविष्ट असलेल्या सर्व किंवा कोणत्याही नियमांचा अवलंब करू शकते.
- 3) माहिती तंत्रज्ञान कायदा 2000 सुरक्षा प्रक्रिया आणि पद्धती प्रदान करतो.
- 4) जिथे कंपनी स्थापन करायची आहे ती एक व्यक्ती कंपनी असावी म्हणजे, सार्वजनिक कंपनी.
- 5) सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया कायदा 30 जानेवारी 1982 रोजी पास झाला.

- Q.2 Define and Explain the "Promissory Note"? What are its essential Features? 15
 प्र.२ "प्रॉमिसरी नोट" ची व्याख्या करा? त्याची आवश्यक वैशिष्ट्ये काय आहेत?
- Q.3 Explain the right and duties of company secretary. 15
 प्र.३ कंपनी सचिवाचे अधिकार आणि कर्तव्ये स्पष्ट करा.
- Q.4 What is SEBI? Write down the function of SEBI. 15
 प्र.४ SEBI म्हणजे काय? SEBI चे कार्य लिहा.
- Q.5 Explain the various types of Intellectual Property Rights? 15
 प्र.५ बौद्धिक संपदा अधिकारांचे वेगवेगळे प्रकार स्पष्ट करा?
- Q.6 What is Environmental Protection? What are aim and objective of Environmental Protection Act 1986? 15
 प्र.६ पर्यावरण संरक्षण म्हणजे काय? पर्यावरण संरक्षण कायदा 1986 चे ध्येय आणि उद्दिष्टे काय आहेत?
- Q.7 Write short notes (any 3) 15
 1) Bill of Exchange 2) Memorandum of Association 3) Recognition of Stock Exchange
 4) Company Audit Procedure 5) Feature of Company Act.
- प्र.७ टिपा लिहा. (कोणतेही ३)
 1) एक्सचेंज बिल 2) मेमोरँडम ऑफ असोसिएशन 3) स्टॉक एक्सचेंजची मान्यता
 4) कंपनी ऑडिट प्रक्रिया 5) कंपनी कायद्याची वैशिष्ट्ये